

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 lipca 2018 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Patrycja Bogacińska-Piątek
Protokolant:	Iwona Sławińska

po rozpoznaniu w dniu 10 lipca 2018 r. w Gliwicach

sprawy B. W. (W.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o ustalenie kapitału początkowego

na skutek odwołania B. W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 13 maja 2016 r. **nr** (...) - 2016

1. zmienia zaskarżoną decyzję częściowo w ten sposób, że zalicza ubezpieczonemu B. W. okres nauki w szkole wyższej od 1 października 1970 roku do 24 czerwca 1974 roku jako okres nieskładkowy przy ustaleniu wartości kapitału początkowego;
2. zmienia zaskarżoną decyzję częściowo w ten sposób, że uwzględnia ubezpieczonemu przy ustaleniu wartości kapitału początkowego zarobki:
 - a) za okres od 1 września 1975 roku do 31 grudnia 1975 roku - 10.000 zł (dziesięć tysięcy złotych),
 - b) za rok 1976 – 32.000 zł (trzydzieści dwa tysiące złotych),
 - c) za rok 1977 – 47.000 zł (czterdzieści siedem tysięcy złotych),
 - d) za rok 1978 – 61.000 zł (sześćdziesiąt jeden tysięcy złotych),
 - e) za rok 1979 – 78.000 zł (siedemdziesiąt osiem tysięcy złotych),
 - f) za rok 1980 – 89.450 zł (osiemdziesiąt dziewięć tysięcy czterysta pięćdziesiąt złotych),
 - g) za rok 1981 – 100.080 zł (sto tysięcy osiemdziesiąt złotych),
 - h) za okres od 1 stycznia 1982 roku do 31 lipca 1982 roku – 71.970 zł (siedemdziesiąt jeden tysięcy dziewięćset siedemdziesiąt złotych).

(-) SSO Patrycja Bogacińska-Piątek

Sygn. akt VIII U 1320/16

UZASADNIENIE

Decyzją z 13 maja 2016r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. ustalił ubezpieczonemu B. W. wartość kapitału początkowego na dzień 1 stycznia 1999r. w kwocie 139 030,98 zł. Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego i wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego ZUS przyjął wynagrodzenie z 10 lat kalendarzowych tj. od 1 stycznia 1983r. do 31 grudnia 1992r. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 114,58%. Do obliczenia wartości kapitału początkowego ZUS przyjął okres składkowy i nieskładkowy wynoszący łącznie 24 lata, 4 miesiące i 1 dzień.

Ubezpieczony odwołał się od powyższej decyzji, domagając się zaliczenia okresu studiów na Wydziale Prawa i Administracji (...) w K. jako okresu nieskładkowego oraz o przeliczenie kapitału początkowego z uwzględnieniem zarobków z okresu zatrudnienia w Prokuraturze Wojewódzkiej w K. od 1 września 1975r. do 31 lipca 1982r. W uzasadnieniu wskazał, iż organ rentowy niezasadnie nie zaliczył mu do obliczenia kapitału początkowego ww. okresu zatrudnienia w Prokuraturze Wojewódzkiej w K. z powodu braku kwoty uposażenia zasadniczego w dokumentacji płacowej, ponieważ – w jego ocenie – istnieje możliwość odtworzenia jego wynagrodzenia w tym okresie.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując dotychczasowe stanowisko. (...) Oddział w Z. stwierdził, że nie zaliczył do stażu pracy ubezpieczonemu okresu studiów, ponieważ przedłożył on jedynie dyplom ukończenia studiów, natomiast brak jest adnotacji o czasookresie studiów i programowym czasie trwania. Ponadto nie uwzględniono do ustalenia podstawy wymiaru kapitału początkowego angażu z Prokuratury Okręgowej w Katowicach z uwagi na brak kwoty uposażenia zasadniczego – podano jedynie grupę. Nie zastosowano również wynagrodzenia minimalnego z uwagi na brak wymiaru czasu pracy.

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczony B. W. urodził się (...)

W dniu 24 lutego 2016r. ubezpieczony złożył wniosek o ustalenie kapitału początkowego.

Zaskarżoną decyzją z 13 maja 2016r. (...) Oddział w Z. ustalił ubezpieczonemu B. W. wartość kapitału początkowego na dzień 1 stycznia 1999r. w kwocie 139 030,98 zł. Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego i wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego ZUS przyjął wynagrodzenie z 10 lat kalendarzowych tj. od 1 stycznia 1983r. do 31 grudnia 1992r. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 114,58%. Do obliczenia wartości kapitału początkowego ZUS przyjął okres składkowy i nieskładkowy wynoszący łącznie 24 lata, 4 miesiące i 1 dzień.

Organ rentowy nie zaliczył ubezpieczonemu do stażu pracy okresu studiów, ponieważ przedłożył on jedynie dyplom ukończenia studiów, natomiast brak jest adnotacji o czasookresie studiów i programowym czasie trwania. Nie uwzględniono również okresu zatrudnienia w Prokuraturze Wojewódzkiej w K. od 1 września 1975r. do 31 lipca 1982r. z powodu braku kwoty uposażenia zasadniczego w dokumentacji płacowej.

Na podstawie zaświadczenia o stanie odbytych studiów wyższych z 30 listopada 2016r. (k.17) Sąd ustalił, że ubezpieczony w okresie od 1 października 1970r. do 24 czerwca 1974r. studiował prawo na Uniwersytecie (...) w K. i uzyskał zaliczenie 8 semestrów studiów wyższych w systemie studiów stacjonarnych czteroletnich, a w dniu 24 czerwca 1974r. złożył egzamin magisterski i uzyskał tytuł magistra prawa.

W oparciu o opinię biegłej sądowej z zakresu emerytur, rent i kapitału początkowego H. P. z 15 grudnia 2017r. (k. 62-73) oraz uwzględniając pismo procesowe organu rentowego z 23 stycznia 2018r. (k.84) Sąd ustalił wynagrodzenie odwołującego z okresu jego zatrudnienia w Prokuraturze Wojewódzkiej w K., tj. w latach 1975 – 1982, które wynosiło:

- za okres od 1 września 1975 roku do 31 grudnia 1975 roku - 10.000 zł,
- za rok 1976 – 32.000 zł,
- za rok 1977 – 47.000 zł,
- za rok 1978 – 61.000 zł,
- za rok 1979 – 78.000 zł,
- za rok 1980 – 89.450 zł,
- za rok 1981 – 100.080 zł,
- za okres od 1 stycznia 1982 roku do 31 lipca 1982 roku – 71.970 zł.

Powyższy stan faktyczny sąd ustalił w oparciu o akta organu rentowego, akta osobowe ubezpieczonego nadesłane przez Prokuraturę Okręgową w Katowicach, zaświadczenia o stanie odbytych studiów wyższych z 30 listopada 2016r. (k.17), opinię biegłej sądowej z zakresu emerytur, rent i kapitału początkowego H. P. z 15 grudnia 2017r. (k. 62-73) oraz pisma organu rentowego z 23 stycznia 2018r. (k.84).

Zebrany materiał dowodowy sąd uznał za kompletny i wystarczający do poczynienia ustaleń faktycznych. Ustalając wynagrodzenie odwołującego z okresu zatrudnienia w Prokuraturze Wojewódzkiej w K. w latach 1975 – 1982 sąd oparł się na opinii biegłej H. P., która była rzetelna, wyczerpująca, wiarygodna, a wnioski z niej płynące okazały się trafne.

Odwołujący nie kwestionował opinii biegłej.

Organ rentowy w piśmie procesowym z 23 stycznia 2018r. słusznie zauważył drobną pomyłkę biegłej, iż wynagrodzenie za rok 1975 powinno wynieść 10.000 zł, a nie jak obliczyła biegła – 5.000 zł. Sąd uwzględnił wskazanie organu rentowego.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie.

W niniejszej sprawie przedmiotem sporu jest wysokość kapitału początkowego ubezpieczonego.

W zaskarżonej decyzji z 13 maja 2016r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. ustalił ubezpieczonemu B. W. wartość kapitału początkowego na dzień 1 stycznia 1999r. w kwocie 139 030,98 zł. Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego i wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego ZUS przyjął wynagrodzenie z 10 lat kalendarzowych tj. od 1 stycznia 1983r. do 31 grudnia 1992r. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 114,58%. Do obliczenia wartości kapitału początkowego ZUS przyjął okres składkowy i nieskładkowy wynoszący łącznie 24 lata, 4 miesiące i 1 dzień. Organ rentowy nie zaliczył ubezpieczonemu do stażu pracy okresu studiów, ponieważ przedłożył on jedynie dyplom ukończenia studiów, natomiast brak jest adnotacji o czasookresie studiów i programowym czasie trwania. Nie uwzględniono również okresu zatrudnienia w Prokuraturze Wojewódzkiej w K. od 1 września 1975r. do 31 lipca 1982r. z powodu braku kwoty uposażenia zasadniczego w dokumentacji płacowej.

Emerytura dla osób urodzonych po dniu 31 grudnia 1948r. obliczana jest na nowych zasadach, tj. zasadach wynikających z przepisów art. 24-26c ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2018, poz. 1270 ze zm.).

Zgodnie z art. 25 ust. 1 ustawy, podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24, stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, zwaloryzowanego kapitału początkowego określonego w art. 173-175 oraz kwot środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, z zastrzeżeniem ust. 1a i 1b oraz art. 185.

Ostatecznie – zgodnie z art. 26 ust. 1 – emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia ustalonej w sposób określony w art. 25 przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego, z uwzględnieniem ust. 5 i art. 183.

Na powyższy sposób wyliczenia emerytury bezpośrednio wpływa wysokość kapitału początkowego, ustalanego w oparciu o przepisy art. 173 i n. cytowanej wyżej ustawy emerytalno – rentowej.

Zgodnie z art. 173 ust. 1 ustawy dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948r., którzy przed dniem wejścia w życie ustawy opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek, ustala się kapitał początkowy. Wartość kapitału początkowego ustala się na dzień wejścia w życie ustawy (ust.3).

W myśl ust. 2 przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

- 1) okresy składkowe, o których mowa w art. 6;
- 2) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5;
- 3) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-3 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2.

Z kolei jak stanowi art. 7 pkt 9 ustawy okresami nieskładkowymi są okresy nauki w szkole wyższej na jednym kierunku, pod warunkiem ukończenia tej nauki, w wymiarze określonym w programie studiów.

Zgodnie zaś z art. 5 ust. 2 przy ustalaniu prawa do emerytury i renty oraz obliczaniu ich wysokości okresy nieskładkowe uwzględnia się w wymiarze nieprzekraczającym jednej trzeciej udowodnionych okresów składkowych.

Stosownie do art. 174 ust. 1 kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12.

Sąd zwraca uwagę, że zgodnie z art. 173 ust. 3 wartość kapitału początkowego ustala się na dzień wejścia w życie ustawy. Dlatego też do obliczenia kapitału początkowego zaliczają się okresy składkowe i nieskładkowe przebyte do dnia 31 grudnia 1998r.

W toku przedmiotowego postępowania odwołujący przedłożył zaświadczenie o stanie odbytych studiów wyższych, z którego jednoznacznie wynika, iż w okresie od 1 października 1970r. do 24 czerwca 1974r. studiował prawo na Uniwersytecie (...) w K. i uzyskał zaliczenie 8 semestrów studiów wyższych w systemie studiów stacjonarnych czteroletnich, a w dniu 24 czerwca 1974r. złożył egzamin magisterski i uzyskał tytuł magistra prawa. Wobec tego nie ulega wątpliwości, iż okres nauki na studiach należy uznać ubezpieczonemu jako okres nieskładkowy i zaliczyć mu do stażu pracy przy ustalaniu kapitału początkowego.

W związku z powyższym sąd – na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. – zmienił w pkt 1 wyroku zaskarżoną decyzję częściowo w ten sposób, że zaliczył ubezpieczonemu okres nauki w szkole wyższej od 1 października 1970 roku do 24 czerwca 1974 roku jako okres nieskładkowy przy ustaleniu wartości kapitału początkowego.

Przeprowadzone w niniejszej sprawie postępowanie dowodowe, w szczególności opinia biegłej z zakresu emerytur, rent i kapitału początkowego, wykazało również, że należy uwzględnić uwzględnia ubezpieczonemu przy ustaleniu wartości kapitału początkowego zarobki z okresu jego zatrudnienia w Prokuraturze Wojewódzkiej w K.. Biegła w sposób precyzyjny i niebudzący wątpliwości odtworzyła wynagrodzenia ubezpieczonego w latach 1975 – 1972, opierając się na przepisach regulujących wysokość wynagrodzeń prokuratorów w tym okresie oraz na podstawie akt osobowych ubezpieczonego.

W związku z powyższym Sąd – na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. – zmienił w pkt 2 zaskarżoną decyzję częściowo w ten sposób, że uwzględnił ubezpieczonemu przy ustaleniu wartości kapitału początkowego zarobki:

- za okres od 1 września 1975 roku do 31 grudnia 1975 roku - 10.000 zł,
- za rok 1976 – 32.000 zł,
- za rok 1977 – 47.000 zł,
- za rok 1978 – 61.000 zł,
- za rok 1979 – 78.000 zł,
- za rok 1980 – 89.450 zł,
- za rok 1981 – 100.080 zł,
- za okres od 1 stycznia 1982 roku do 31 lipca 1982 roku – 71.970 zł.

(-) SSO Patrycja Bogacińska – Piątek